

Huidige systeem van overheidssteun aan erediensten is zo slecht nog niet, al dringen hervormingen zich op

Ben ik een boksbal?

Geweld op kinderen is niet normaal. Doe er iets aan. Praat erover. Dat is de boodschap van de Werelddag tegen Kindermishandeling

- ▶ Bijna wekelijks overlijdt een kind aan mishandeling en verwaarlozing
- ▶ Ingrijpen is moeilijk: velen weten niet hoe en vrezen het geweld enkel te doen toenemen
- ▶ Jongeren moedigen leeftijdgenoten met theater aan om erover te praten

Lieve WOUTERS

„De onveiligste situaties in heel mijn jeugd waren vooral bij mijn moeder en vader thuis. Er was altijd ruzie. Ik kon nooit iets goed doen. Zodra ik binnenkwam, was dat echt een zwart gat voor mij. De slagen die ik kreeg en dat schelden. Ik heb ook 'pogingen tot' gedaan. Soms wist ik niet meer wat de realiteit was van het leven.”

Dit pakkende verhaal van de zeventienjarige Tatyana is een van de vele getuigenissen in *Stukboek*, een uitgave van BZN Atlas ter gelegenheid van de Werelddag tegen Kindermishandeling (19 november). Coördinator Aleydis Ceulemans: „Twintig jaar geleden begon Bond Zonder Naam met De Stobbe. Daar worden grote gezinnen opgevangen op de vlucht voor huiselijk geweld. Later werd Atlas opgericht om aan preventie te doen.”

En dat is nodig, want de cijfers zijn onthutsend: in Nederland sterft wekelijks een kind door mishandeling. Bij ons gaat het om dertig kinderen per jaar. Mogelijk liggen de cijfers hoger, want niet elk verdacht overlijden van een kind wordt onderzocht. Veel ongelukken kunnen gemaskeerde misdrijven zijn. Terwijl vele ouders zich afvragen hoe een moeder of vader zijn kind toch zo iets kan aandoen, groeien de slachtoffers op met het idee dat geweld normaal is. De vernederingen, verwaarlozing of mishandeling zijn voor hen dagelijkse kost en krassen littekens in hun ziel die niet zo makkelijk genezen.

Geweld, verwaarlozing, vernedering en misbruik van kinderen komen veel meer voor dan je je kunt voorstellen. © Van Parys Media

Leerkrachten, huisartsen, verpleegkundigen van Kind & Gezin zouden noodsignalen kunnen opvangen, maar zien ze niet. Of ze weten niet hoe erop te reageren. Bovendien ligt een oplossing niet altijd voor de hand. Je kunt

Terwijl vele ouders zich afvragen hoe een ouder zijn kind zo iets kan aandoen, groeien slachtoffers op met het idee dat geweld normaal is

de stilte over het misbruik doorbreken, maar het kind moet diezelfde avond wel opnieuw onder de wol in een onveilig nest. Opvang elders is niet altijd meteen beter of zelfs maar mogelijk.

In 2007 maakte Aleydis Ceulemans een optreden van enkele Amsterdamse jongeren mee, die zelf naar regisseur Har Tortike waren gestapt met de vraag een stuk uit te werken over mishandeling. Het resultaat kreeg de titel *Stuk* mee. Ceulemans: „Dit initiatief was zo sterk, omdat het van de jongeren zelf kwam. Ze vertelden hun eigen verhaal, gingen in gesprek met het publiek en maakten zo heel wat los. Hier moesten we wat mee doen, vond ik. Iets krachtigers bestaat niet.”

Drie Antwerpse scholen gingen met de Stukgroep in zee. Leerlingen namen eigen getuigenissen met de camera op – u vindt ze op www.stukyoutoo.com. Heel wat van die filmpjes werden intussen al meer dan 100.000 maal bekeken. BZN Atlas kreeg voor de realisatie hiervan de Jan Brouwersprijs en de tweede prijs van World

Day Prevention Child Abuse. „Deze jongeren maken het onderwerp bespreekbaar voor leeftijdgenoten die hetzelfde meemaken, die denken dat zij de enigen zijn in dergelijke situatie en zichzelf daarbij nog de schuld geven ook.”

In 2009 ging de organisatie nog een stapje verder. Regisseur Har Tortike kwam naar de Scheldestad om met een groep leerlingen van het Stedelijk Instituut Sierkunsten en Ambachten (SISA) in de Cadixstraat een forumtheater uit te werken. Het project werd dit jaar hernomen. Een zestal jongeren voert het stuk deze week op voor een publiek van jongeren en hulpverleners. Het optreden bestaat uit enkele scènes over huiselijk geweld die een slechte wending nemen. De regisseur legt dan het theater stil en nodigt het publiek uit om alternatieven te verzinnen.

In *Stukboek* werd een selectie van de filmpjes uit het project *Stuk-youtoo* opgenomen in een creatieve vormgeving. In een voorwoord legt Har Tortike de hele opzet uit en moedigt hij lezers aan om het boek niet alleen te lezen, maar er ook iets mee te doen. „Het is een boek om kinderen en jongeren mee te bevrijden”, zegt Aleydis Ceulemans. „Leg het in een bibliotheek, de wachttuin van huisartsen, gebruik het op school en haal mishandelde kinderen uit hun eenzaamheid.”

BZN Atlas schenkt vijf exemplaren van *Stukboek* weg aan lezers die de redactie ([Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, kerkenleven@kerknet.be](mailto:kerkenleven@kerknet.be)) melden hoe zij het boek willen gebruiken om mishandeling bespreekbaar te maken bij kinderen en jongeren.